

Høring av forslag til endringer i integreringsloven og tilhørende forskrifter om økt arbeidsretting og formell opplæring i introduksjonsprogrammet mv.
Svarfrist 9. desember 2024.

Nesodden kommune sier seg enig i, - og har ikke kommentarer til -, foreståtte endringer i:

- § 1 om *stabil* tilknytning til arbeidslivet
- § 6 om innhenting av kompetanseopplysninger
- § 10 om kompetansekartlegging
- § 11 om karriereveiledning
- § 18b om forskrifter til integreringsprogrammet
- § 37b som oppheves
- § 37c som oppheves
- § 37e om endringer i forskriftshjemmelen
- § 40 om kommunens og private aktørers forpliktelser etter loven
- § 45 om behandling av personopplysninger og
- § 48 om tilsyn

Øvrige forslag til endringer som departementet særskilt ber om tilbakemeldinger på, eller som Nesodden kommune ønsker å kommentere, er omtalt under:

Departementets forslag til endringer i § 8, tredje ledd:

Flyktninger mellom 56 og 60 år gis rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet

⇒ Departementet ber særskilt om tilbakemelding fra kommunene om en slik utvidelse av introprogrammet utfordrer kommunene

Nesodden kommunes vurdering med begrunnelse:

Den foreslåtte utvidelsen for personer i aldersgruppen 55-60 år vil ikke utfordre Nesodden kommunes kapasitet nevneverdig. Nesodden kommune vurderer at de økonomiske og administrative konsekvensene av forslaget ikke er stort, fordi det ikke dreier seg om mange personer, heller ikke nå hvor kommunen er i en presset situasjon. I en 'normalsituasjon' vil det nok knapt komme flyktninger i denne aldersgruppen. Men kommunen ser heller ikke at en utvidelse vil gi stor gevinst mht. å få denne gruppen i arbeid.

Vi er enige med bl.a. Bærum kommune som hevder at dette bør fortsette å være en kan-gruppe, da noen av personene i denne gruppen har sterk motivasjon for introprogram og jobb, mens andre strever med språkinnlæring, helse og tilpasning. Kommunene kan da vurdere hvem det er hensiktsmessig å tilby program. Nesodden kommune har f.eks. gitt personer i denne aldersgruppen tilbud om introprogram hvis de har barn i skolealder, slik at de lettere skal kunne følge opp barna, og at de får foreldreveiledningen som er obligatorisk i introprogrammet.

Derimot savner Nesodden kommune et spørsmål om dagtilbudet til ungdom mellom 16 og 18 år.

Vi mener det er kritisk viktig å gi et godt tilbud til denne aldersgruppen og sikre dem et skreddersydd heldagstilbud nærmest fra første dag etter bosetting. Så vi vil benytte denne anledningen til å gi tilbakemeldinger om det.

Kombinasjonsklassene er et bra sted for å være for disse ungdommene, men det er altfor få plasser, og mange må vente lenge på plass. Om problemet er at fylkeskommunene får for lite

midler til å etablere flere plasser, *må* dette løses. I ventetiden har ungdommene i prinsippet ikke noe tilbud: Kommunen får ikke norsktilskudd for disse ungdommene, og de har ikke rett på intro.

Mange kommuner gir ungdom i denne aldersgruppen norskopplæring likevel, men det er underlig at staten lener seg på en så tilfeldig ordning, og enda viktigere: Disse ungdommene trenger heldagstilbud fra tilnærmet første dag. Når ellers synes samfunnet at det er greit at ungdom i denne alderen går rundt uvirksomme mesteparten av dagen ?

Når vi også vet at kommunene bosetter svært mange enslige mindreårige i 2024 og 2025, ungdom som i mange tilfeller bor alene på hybler, og har lite eller ikke noe nettverk, gjør det saken enda verre. Disse ungdommene trenger et ordentlig skoletilbud kort tid etter bosetting, tydelige rutiner i hverdagen og et sosialt læringsmiljø på daglig basis.

Departementets forslag til endringer i § 8, fjerde ledd:

Deltakere med arbeid eller tilbud om arbeid er ikke omfattet av rett og plikt til intro. De kan få permisjon i opptil to år.

Nesodden kommunes vurdering med begrunnelse:

Nesodden kommune støtter departementets forslag til endring. Det er positivt at introdeltakerne kan ta imot arbeid, men samtidig vite at de beholder rettigheter i intro, hvis arbeidsforholdet avsluttes. Det vil føre til at flere tør å ta imot et arbeidstilbud uten å bekymre seg for om de mister rettigheter knyttet til introprogrammet.

Departementets forslag til endringer i § 12:

Lovfesting av kommunens ansvar for at introprogrammet er helhetlig og samordnet

⇒ Departementet ber særskilt om tilbakemelding fra kommunene om det er behov for å lovfeste at enheten i kommunen som har ansvar for introprogrammet, skal være ansvarlig for at introprogrammet er helhetlig og samordnet.

Nesodden kommunes vurdering med begrunnelse:

Nesodden kommune støtter departementets forslag til endring. Det er viktig å være tydelig på hvem som har dette ansvaret. Samtidig hadde det vært gunstig om det at andre instanser har et ansvar for å bidra.

Departementets forslag til omstrukturering av §13, diverse ledd

- 1) Program inntil 12 måneder for de med videregående skole eller høyere utdanning
- 2) Forkortet kurs i foreldreveiledning for de med videregående skole eller høyere utdanning. Departementet ber særskilt om tilbakemelding fra kommunene om dette.
- 3) Øvrige livsmestringstemaer foreslås tatt ut for deltakere med videregående skole eller høyere utdanning. Departementet ber særskilt om tilbakemelding fra kommunene om øvrige livsmestringstemaer bør fjernes helt eller forkortes.

Nesodden kommunes vurdering med begrunnelse:

- 1) Nesodden kommune støtter departementets forslag til endring. De aller fleste trenger *minimum* 12 måneder i program for å komme opp på et norsknivå som kvalifiserer for arbeidslivet. Derfor unødvendig merarbeid med vurdering etter seks måneder. Det skaper også betydelig stress for deltakerne at de kanskje ikke får utvidet introprogram etter seks måneder.
- 2) Nesodden kommune er sterkt kritisk til departementets forslag til endring. Vi opplever at deltakerne opplever foreldreveiledningen som nyttig, men de er ofte skeptiske i starten av kurset. Det er kjent at de fleste flyktninger kommer fra samfunn hvor oppdragervold er vanlig, enten folk har utdanning eller ikke. Derfor er det viktig å gi samme grad av foreldreveiledning til alle. En forkortelse av kurset skaper bare merarbeid for kommunene (i alle fall små og mellomstore kommuner).

Det er for øvrig slått fast at foreldreveiledning skal følge godkjente foreldreveiledningsprogrammer. Ingen programmer anbefaler så korte kurs som forslaget indikerer, og når man skal jobbe med personer i gruppe om sårbare temaer, er det viktig å etablere trygghet før deltakerne føler seg komfortable med å dele erfaringer og tanker. Det må man ta i betraktning. En forkortelse av kurset vil skade gruppedynamikken og læringsprosessen.

Vi skjønner at forslaget angir et minimumskrav og at kommunen *kan* tilby mer, men vi mener det er et galt signal å sende fra staten, når foreldreveiledning åpenbart trengs. Vi ser heller helt klart at ekstra sårbare familier trenger vesentlig *mer* foreldreveiledning enn dagens minstekrav angir. Det sier også forskningen. Foreldreveiledning forebygger dessuten at oppdragervoldssaker ender i barnevernet. Ved endring til 12 måneder introprogram også for de med videregående skole eller mer, blir det tid til å gi full foreldreveiledning til alle.

- 3) Nesodden kommune er kritisk til departementets forslag til endring. Nesodden kommune mener at livsmestringstemaene er viktige også for denne gruppen av deltakere, og at det ikke bør differensieres etter utdanningsnivå. Vi mener imidlertid at systemet bør forenkles slik at temaene fortsatt får plass, uten at antall timer er spesifisert, da det krever altfor mye arbeid å administrere dette.

Departementets forslag til omstrukturering av §14 (for de uten vgs.), diverse ledd

- 1) For deltakere om mål om å fullføre deler av videregående skole: 3 år + 1 år intro
- 2) For deltakere med mål om å fullføre videregående skole: 4 år + 1 år intro
- 3) For deltakere med mål om arbeid: maks 2 års intro
- 4) Vurdere realkompetansevurdering (RKV)
- 5) For de med sluttmaal om arbeid: Minst 15 timers arbeidsrettede elementer etter 6 måneder.

Nesodden kommunes vurdering med begrunnelse:

- 1) Nesodden kommune støtter departementets forslag til endring. Positivt med mulighet for å forlenge introprogrammet for disse. Mange trenger det for å fullføre.
- 2) Nesodden kommune støtter departementets forslag til endring. Positivt med mulighet for å forlenge introprogrammet for disse. Mange trenger det for å fullføre.
- 3) Ingen endring. Greit.
- 4) Nesodden kommune støtter departementets forslag til endring. Viktig å vurdere, men viktig å være klar over at RKV ikke gir karakter, og for de som skal videre i skolesystemet, får de karakteren 2 i det faget de har fått godkjent realkompetanse. I konkurranse med andre er dette et dårlig utgangspunkt, så de dette gjelder bør tilbys full grunnskole hvis deltaker er motivert for det.
- 5) Nesodden kommune støtter departementets forslag til endring. Viktig å få erfaring i arbeidslivet tidlig / arbeidslivskunnskap, hvis man er uten utdanning og skal være formidlingsklar til arbeid i løpet av to år.

Departementet har ingen forslag til endringer i § 16 Integreringskontrakt**Nesodden kommunes vurdering med begrunnelse:**

Nesodden kommune oppfatter integreringskontrakt som unødvendig. Det blir uklart hva som er forskjellen på IP-plan og integreringskontrakt. Vi mener at integreringskontrakten kan fjernes eller at innholdet i disse dokumentene kan slås sammen i IP-planen.

Departementet har ingen forslag til endringer i §37b og § 37c Midlertidig regelverk

- 1) Oppheve midlertidig regelverk om unntak fra kompetansekartlegging og karriereveiledning samt tilpasninger av program knyttet til covid-utbrudd.
 - 2) Unntaket fra utdanningskravet i GSU-listen videreføres, men flyttes fra §43a til 65a i forskriften
- ⇒ Departementet ber særskilt om tilbakemelding fra kommunene om de midlertidige regelverkene bør oppheves

Nesodden kommunes vurdering med begrunnelse:

- 1) Nesodden kommune støtter departementets forslag til endring, under forutsetning av at fylkeskommunen får ressurser til å håndtere den økte arbeidsmengden. Regelverket blir da enklere å forholde seg til for alle. Likheter for loven.
- 2) Ingen innsigelser

NB ! Vi ber om at nye endringer i integreringsloven med tilhørende forskrifter ikke innføres med tilbakevirkende kraft eller over natten. Det oppleves urimelig. Det kan også være systemer /programmer som må endres, når lov og forskrifter endres.